

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1916—17.

(Fra 1. Oktober 1916 til 30. September 1917.)

At Adelingschef *H. Hansen.*

Oktober 1916 havde i sin første Halvdel Vinde fra Retninger omkring Vest, i sidste Halvdel overvejende østlige Vinde. Vindstyrken naaede paa adskillige Dage op til Storm eller stormende Kuling; saaledes stormede det hver Dag fra den 11. til den 16. fra Retninger omkring Vest og Nordvest, den 24., 25. og 30. fra sydøstlige og den 31. fra sydvestlige Retninger. Maanedens indeholdt to milde Perioder, nemlig den 4.—15. og den 26.—31., i hvilke Tidsrum Temperaturen hver Dag var over Normalen; særlig milde var dog kun nogle faa Dage — den 7., 12., 14.—15. og 30.—31. — med Dagsmidler, som blev ca. 3—4° for høje; til Gengæld var Vejret koldt fra den 1.—3. og den 16.—25.; særlig kolde blev den 1., 3. og 17.—22. med Dagsmidler, som var ca. 3½—7° for lave, og hyppigt med Nattefrost — især i Indlandet. — Frosten var gennemgaaende strengest fra den 18.—21., da den paa de koldeste Stationer i Jylland naaede indtil ca. 5—9°, paa Fyn og Sjælland til ca. 3—4° og paa Lolland-Falster til ca. 2°. Hele Maanedens Middeltemperatur blev gennemsnitlig 0.2° lavere end normalt. Store Omraader af Landet fik Nedbør paa næsten hver Dag fra den 1.—17. og den 25.—31.; Nedbøren faldt næsten udelukkende som Regn og kun den 16.—17. og den 21.—22. faldt der

flere Steder lidt Sne. Nedbørsmængden var gennemgaaende større end normalt. I Størstedelen af Jylland faldt der mellem 75 og 100 mm, paa næsten hele Fyn, Lolland-Falster og Bornholm mellem 70 og 100 mm og i Størstedelen af Sjælland mellem 60 og 90 mm. I Sammenligning med Normalen fik Sorø Amt 13 pCt. for lidt; Svendborg og Thisted Amter havde omtrent den normale Nedbør, medens Viborg, Aalborg og Hjørring Amter fik 35—40 pCt. og alle de øvrige Amter ca. 5—25 pCt. for meget. Den 31. herskede et Tordenvejr over store Strækninger i Jylland og paa Fyn.

November 1916 havde de første 13 Dage sydlige og sydvestlige Vinde med en Temperatur, der hver Dag var ca. 3—6° over Normalen; herefter fulgte — med østlige Vinde — en kold Periode, den 14.—20., med en Gennemsnitstemperatur, som blev 2½° for lav; i sidste Tidøgn herskede atter sydlige og sydvestlige Vinde med mildt Vejr. Hele Maanedens Middeltemperatur blev i Jylland mellem 2 og 2½°, paa Øerne ca. 1½° højere end normalt. Frostdagenes Antal beløb sig gennemsnitlig kun til 6, medens det normale Antal er 10; enkelte Kyststationer var endog helt frostfri. Frosten forekom især i Tidsrummet fra den 16.—21. og var gennemgaaende strengest fra den 16.—18., da den paa de koldeste Stationer i Jylland naaede indtil ca. 4—7°, paa Øerne til ca. 2—5°. Over store Omraader af Landet faldt der Nedbør paa næsten hver Dag fra den 1.—11. og den 19.—26., medens Vejret overvejende var tørt i det mellemliggende Tidsrum. Nedbøren bestod væsentlig af Regn og kun den 19. og 20. faldt den de fleste Steder som Sne. Nedbørsmængden var gennemgaaende størst — mellem 75 og 100 mm — i Thy og det sydlige Jylland og mindst, ca. 35—50 mm, i Vestsjælland og paa Bornholm. De jyske Amter fik 25—50

pCt. og Amterne paa Øerne ca. 10—30 pCt. for meget, medens Bornholm havde 26 pCt. for lidt.

December 1916 havde — med overvejende sydøstlige og sydlige Vinde — mildt og regnfuldt Vejr. Kun paa 4 Dage i hele Maaneden — fra den 18.—21. — var Temperaturen ca. $1-2\frac{1}{2}^{\circ}$ under Normalen, medens den paa de øvrige Dage som Regel var mellem $\frac{1}{2}$ og $2\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end normalt; særlig milde var Maanedens 3 sidste Dage med Dagsmidler, som blev ca. 5° for høje. Hele Maanedens Middeltemperatur blev de fleste Steder mellem 1 og $1\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end normalt. Frost-dagenes Antal beløb sig gennemsnitlig til 13, medens det normale Antal er 18. De laveste Temperaturer aflæstes de fleste Steder omkring den 20.; de naede i det indre af Jylland ned til ca. $\div 7\frac{1}{2}^{\circ}$, i det indre af Sjælland til ca. $\div 5\frac{1}{2}^{\circ}$ og ved Kysterne og paa de mindre Øer til ca. $\div 3-\div 4^{\circ}$. Vindforholdene var som Regel rolige i de to første Tidøgn, medens der fra den 21.—24. herskede Storm over store Strækninger af Landet; den 24. blæste Stormen flere Steder paa den sydlige Øgruppe med orkanagtig Styrke. Over større Omraader faldt der Nedbør paa næsten hver Dag fra den 3.—13. og fra den 16.—31.; i det førstnævnte Tidsrum faldt den som Regn, medens den i Maanedens sidste Halvdel — især fra den 19.—26. — hyppigt faldt som Regn blandet med Sne. Himlen var oftest helt overtrukket og kun nogle faa Dage viste Solen sig en ganske kort Tid. Nedbørmængden var meget stor i hele Landet; de sjællandske Amter, Maribo Amt og Langeland fik endog mere end det dobbelte af Normalen; de fynske Amter og Samsø havde 90—95 pCt., Bornholm og Randers Amt 76 pCt. og de øvrige jyske Amter 25—60 pCt. for meget.

Januar 1917 fik — med usædvanlig hyppige østlige og nordøstlige Vinde — en Middeltemperatur, der i Vendsyssel og Lemvigegnen var ca. $3-3\frac{1}{2}^{\circ}$ og i det øvrige Jylland ca. $1\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end normalt; paa Øerne var Afvigelsen fra Normalen mindre; dog blev Middeltemperaturen i den vestlige Halvdel af Fyn og den nordlige Halvdel af Sjælland ca. $1-1\frac{1}{2}^{\circ}$ og i den øvrige Del af Fyn og Sjælland ca. $\frac{1}{2}-\frac{3}{4}^{\circ}$ for lav, medens Afvigelsen fra Normalen kun beløb sig til ca. $\frac{1}{10}-\frac{1}{3}^{\circ}$ paa Lolland-Falster og Bornholm. De første 4 Dage i Maanedens var Temperaturen overalt, naar undtages Vendsyssel, mellem 3 og $5\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end normalt; herefter fulgte et Par kolde Dage, den 5. med et Dagsmiddel, som de fleste Steder var mellem $2\frac{1}{2}$ og 6° for lavt, og den 6., der blev ca. $1\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold; af de følgende Dage var i Jylland den 7. og 8., paa Fyn og Sjælland den 8.—13. og paa Lolland-Falster og Bornholm den 8.—18. gennemgaaende noget for milde, medens de øvrige Dage i Maanedens udgjorde en sammenhængende Kuldeperiode, i hvilken Temperaturen hver Dag var under Normalen. Gennemsnitstemperaturen for denne Kuldeperiode var i Jylland ca. $3\frac{1}{2}-4\frac{1}{2}^{\circ}$, paa Øerne ca. $2\frac{1}{2}^{\circ}$ og paa Bornholm ca. $1\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end normalt. Minimumtemperaturen gik de fleste Steder ned under Frysepunktet i næsten hvert Døgn fra den 5.—31; Maksimumtemperaturen var ligeledes hver Dag under Frysepunktet de fleste Steder i Jylland fra den 14.—31. og de fleste Steder paa Øerne (undtagen Bornholm) fra den 19.—31. Frostdagenes Antal beløb sig gennemsnitlig til 27, medens det normale Antal er 22. Frosten var gennemgaaende strengest i sidste Tidøgn; den naaede paa de koldeste Stationer i Jylland indtil ca. $13-16^{\circ}$, paa Sjælland til ca. $11-17^{\circ}$, paa Fyn til ca. 10° , paa Lolland-Falster til ca. 8° og paa Bornholm til ca. $11-15^{\circ}$. Over store Omraader faldt der Nedbør paa de fleste Dage fra den 1.—17.; de første 4 Dage i Maa-

neden faldt Nedbøren oftest som Regn, paa de øvrige Dage som Sne; fra den 18.—31. var Vejret overvejende tørt med rigeligt Solskin. Nedbøren var i de fleste Amter i Nærheden af det normale; kun havde Lolland-Falster, Københavns og Aarhus Amter ca. 15—25 pCt. for meget og Aalborg og Hjørring Amter henholdsvis 12 og 38 pCt. for lidt.

Februar 1917 var kold, tør og usædvanlig solrig. Kuldeperioden, der prægede Januar, fortsattes ind i Februar, hvis første 8 Dage var meget kolde med Dagsmidler, som gennemsnitlig var 6° for lave — den 4., 5. og 7. blev endog ca. 9° for kolde. — Fra den 9.—16. og den 24.—28. var Temperaturen hyppigst lidt over Normalen, fra den 17.—23. under Normalen (især paa Øerne). Frostdagenes Antal laa paa de forskellige Stationer mellem 22 og 28; Frosten var strengest i første Tidøgn og naaede de fleste Steder indtil $12-18^{\circ}$. Hele Maanedens Middeltemperatur blev paa Øerne ca. 2° og i Jylland ca. $1-1\frac{1}{2}^{\circ}$ for lav. Vejret var i Reglen tørt med lille Skydække og usædvanlig rigeligt Solskin; Solskinstimerne Antal var mere end dobbelt saa stort som normalt. Nedbøren var usædvanlig lille — ca. 60—90 pCt. for lille — i hele Landet. Den faldt væsentlig den 2.—3., 17.—18., 24. og 26. og hyppigst som Sne.

Marts 1917 var meget kold; i Gennemsnit for hele Landet blev Maanedens Middeltemperatur $\div 1.5^{\circ}$, hvilket er 3° lavere end normalt; en saa kold Marts er ikke indtruffen her i Landet siden 1888, da Maanedens Middeltemperatur var helt nede paa $\div 3^{\circ}$. Kun den 1. og nogle faa Dage omkring den 18. og 25. naaede Temperaturen i Aar lidt over Normalen,

medens alle de øvrige Dage gennemgaaende var meget kolde: de koldeste Døgn endog indtil $8-10^{\circ}$ for kolde; Dagene den 4.—10. dannede mange Steder en sammenhængende Periode, i hvilken Temperaturen overhovedet ikke kom over Frysepunktet. Frostdagenes Antal var 27, medens det normale Antal er 19; enkelte Stationer, saavel i Jylland som paa Øerne, havde endog 30 Frostdage. De laveste Temperaturer indtraf væsentlig i Dagene fra den 5.—8., den 11. og den 15.; de naaede de fleste Steder i Jylland ned mellem $\div 10^{\circ}$ og $\div 17^{\circ}$, paa Øerne mellem $\div 8^{\circ}$ og $\div 12^{\circ}$. Vinden var overvejende østlig; den 3. og 4. var den stormende i den sydøstlige Del af Landet og fra den 7.—9. herskede østlig Storm over hele Landet. Nedbøren var ulige fordelt, men var gennemgaaende over Normalen. Frederiksborg og Ribe Amter fik dog ca. 8 pCt. og Hjørring Amt 44 pCt. for lidt, medens de øvrige sjællandske Amter samt Odense og Vejle Amter havde ca. 5—20 pCt., Aalborg og Thisted Amter ca. 75—80 pCt. og de øvrige Amter ca. 35—55 pCt. for meget. Nedbøren, der hyppigst bestod af Sne, faldt paa mange Dage, fordelt over hele Maaneden; dog faldt de største Mængder i de to første Tidøgn.

April 1917 var kold med hyppig Nattefrost. Kun paa 2 Dage i hele Maaneden var Temperaturen ca. $1\frac{1}{2}^{\circ}$ over Normalen, medens den paa alle de øvrige Dage som oftest var mellem $1\frac{1}{2}$ og 3° lavere end normalt; særlig kolde var den 2., 3. og 11. med Dagsmidler, der blev $3\frac{1}{2}-4^{\circ}$ for lave. Hele Maanedens Middeltemperatur blev derfor ogsaa de fleste Steder mellem $1\frac{1}{2}$ og $2\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end normalt. Frostdagenes Antal var gennemsnitlig dobbelt saa stort som normalt; Frosten var særlig hyppig i det indre af Jylland, hvor de fleste Stationer havde mellem 15

og 23 Frostdage. Nattefrosten forekom især i første Tidøgn samt den 19., 23. og 26. og var gennemgaaende strengest den 2. og 3., da den de fleste Steder i Jylland naaede indtil $4-8^{\circ}$, paa Fyn og Sjælland indtil $3-7^{\circ}$ og paa Lolland-Falster indtil $1-2^{\circ}$. Vinden blæste i Reglen fra vestlige Retninger, hvorimod østlige Vinde sjældent forekom. Over større Omraader faldt der Nedbør paa de fleste Dage i Maanedens første Halvdel samt den 19.—20. og 26.—29., men som oftest kun i mindre Mængder. Nedbøren faldt ofte som Sne, der dog kun laa i kort Tid. Nedbørmængden var mindre end normalt i næsten hele Jylland, medens den paa Øerne gennemgaaende var noget større end Normalen. Paa Øerne fik Holbæk og Sorø Amter ca. 5—10 pCt. for lidt, Svendborg Amt den normale Nedbør og de øvrige Amter ca. 5—25 pCt. for meget; i Jylland havde Vejle og Randers Amter ca. 5 pCt. for meget og de øvrige Amter ca. 5—25 pCt. for lidt. Solskinstimernes Aantal blev gennemsnitlig ca. 15 pCt. større end normalt.

Maj 1917 var usædvanlig tør og solrig. I Maanedens første Tidøgn, da Vinden i Reglen blæste fra vestlige og nordvestlige Retninger, var Temperaturen hyppigst under det normale, medens den i den øvrige Del af Maanedens, da sydøstlige og østlige Vinde var de fremherskende, som Regel var højere end Normalen; større Afvigelser fra de normale Temperaturforhold forekom den 10., 23. og 26.—29., der havde Dagsmidler, som blev ca. $3\frac{1}{2}-7^{\circ}$ for høje, endvidere den 7. og 21., da Temperaturen var ca. $3\frac{1}{2}^{\circ}$ for lav. Hele Maanedens Middeltemperatur blev de fleste Steder mellem $\frac{1}{2}$ og $1\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end normalt. Nattefrost indtraf paa de koldeste Stationer i det indre af Jylland ca. 5—8 Gange; ved Jyllands Vestkyst og paa Øerne var Kyststationerne helt frostfri, hvorimod Stationerne

i def indre af Fyn og Sjælland gennemgaaende havde Frost en enkelt Gang. Nattefrosten indtraf især Natten til den 1. og i Slutningen af første Tidøgn; den naaede paa de koldeste Stationer i Jylland indtil $4-6^{\circ}$, paa Øerne indtil $2-3^{\circ}$. Nedbøren var usædvanlig lille; adskillige Stationer i Jylland, paa Sjælland og Bornholm fik saaledes i hele Maaneden kun 3—5 mm, Læsø endog kun 1.9 mm. I Gennemsnit for hele Landet faldt der kun 10 mm eller 24 pCt. af den normale Nedbør; siden 1861, da regelmæssige Nedbørsmaalinger paabegyndtes, har Danmark ikke haft en saa lille Nedbør i Maj; den hidtil mindste var 12 mm i 1868. Af de enkelte Landsdele fik i Aar Hjørring, Thisted, Aalborg, Viborg og Randers Amter endog kun 12—15 pCt. af Normalen; de øvrige jyske Amter havde ca. 20—30 pCt. og Amterne paa Øerne ca. 25—45 pCt. af den normale Nedbør. Mest Regn, 16—18 mm eller ca. 45 pCt. af Normalen, fik Frederiksborg og Svendborg Amter. Regnen faldt — mange Steder ledsaget af Torden — væsentlig den 13.—14., 24.—25. og 29.—30. Skydækket var som Regel lille, hvorfor Solskinstimernes Antal blev usædvanlig stort, gennemsnitlig ca. 11 Timer daglig.

Juni 1917 var meget varm og solrig. Kun paa et Par Dage i Maaneden — den 3. og 23. — var Temperaturen mellem $\frac{1}{2}$ og $1\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end normalt, medens den paa alle de øvrige Dage var højere end Normalen; særlig varm var Perioden fra den 10.—21. med Dagsmidler, der alle var mellem 4 og 9° for høje, og Maksimumstemperaturer, som mange Steder ofte naaede op mellem 25 og 30° . Middeltemperaturen for hele Maaneden blev derfor ogsaa de fleste Steder mellem 2 og 3° højere end normalt og paa enkelte Stationer var Afvigelsen endog noget større. Vindretnin-

gen var som Regel temmelig variabel; dog var sydøstlige og østlige Vinde de fremherskende fra den 7.—16. Over Størstedelen af Landet faldt der Regn den 3. og den 22.—23. og i Jylland og paa Fyn tillige den 25.—26. og 28.—29., medens der de sidstnævnte Dage paa Sjælland og Lolland-Falster kun faldt spredte Byger, som kun gav ringe Nedbør. Bornholm fik væsentlig kun Regn den 3., 22. og 26. Nedbørsmængden var ulige fordelt; den var gennemgaaende størst i Jylland, hvor der de fleste Steder faldt ca. 50—70 mm; enkelte Stationer i Aarhus Amt havde dog kun ca. 30—35 mm, hvorimod flere Stationer i Aalborg og Viborg Amter havde mellem 75 og 100 mm; paa Fyn faldt der de fleste Steder ca. 40—60 mm, medens Størstedelen af Sjælland fik mindre end 25 mm — adskillige Stationer, især i Midtsjælland, fik endog kun 12—16 mm —; paa Lolland-Falster varierede Nedbøren mellem 11 og 38 mm og paa Bornholm mellem 2 og 13 mm. Størst Nedbør, 104 mm, maales ved Skørping, mindst, kun 2 mm, ved Gudhjem. I Sammenligning med Normalen fik i Jylland Aarhus Amt 2 pCt. for lidt, medens Randers, Vejle, Ribe og Ringkøbing Amter havde ca. 5—20 pCt. og de øvrige Amter 35—60 pCt. for meget; paa Fyn havde Odense Amt 7 pCt. for meget og Svendborg Amt 20 pCt. for lidt; alle de sjællandske Amter og Maribo Amt fik mellem 35 og 60 pCt. og Bornholm endog 82 pCt. for lidt. Torden forekom paa 18 Dage, nemlig den 2.—4., den 14. og hver Dag i Maanedens sidste Halvdal, naar undtages den 24., og Uvejrene havde som Regel stor Udbredelse over Landet. Ligesom i Maj var Solskinstimernes Antal gennemsnitlig 11 Timer daglig.

Juli 1917 havde overvejende vestlige og nordvestlige Vinde, temmelig varmt Vejr og lille Nedbør. I Maanedens Løb var Temperaturen paa næsten hver

Dag over Normalen, men Afvigelserne fra denne var som Regel temmelig moderate og naaede kun et Par Gange op til 3° . Hele Maanedens Middeltemperatur blev de fleste Steder mellem $\frac{1}{2}$ og 1° højere end normalt. Natten mellem den 7. og 8. sank Temperaturen paa adskillige jyske og et Par særlig kolde sjællandske Stationer ned mellem $1\frac{1}{2}$ og 4° og i Dalen ved Birkebæk Plantage i Midtjylland endog ned til -1.3° . Over større Omraader af Landet faldt der Regn i Tidsrummet fra den 16.—22. samt den 28. og 31., medens Vejret i Maanedens første Halvdel var tørt, naar undtages enkelte spredte Byger, der som Regel kun gav ringe Nedbør. Torden forekom hyppigt i Maanedens sidste Halvdel og Uvejrene havde især den 16.—17., 19., 28. og 31. stor Udbredelse over Landet. Nedbøren var lille i næsten hele Landet. I Jylland faldt der de fleste Steder mellem 30 og 60 mm, paa Fyn og Sjælland mellem 35 og 70 mm, paa Lolland-Falster ca. 30—60 mm og paa Bornholm ca. 25—55 mm. I Sammenligning med Normalen fik Samsø 9 pCt. for meget og Randers Amt den normale Nedbør, medens Hjørring Amt og de fynske Amter fik ca. 20—25 pCt. og alle de øvrige Amter ca. 30—50 pCt. for lidt. Solskinstimernes Antal blev ca. 20 pCt. større end normalt.

August 1917 havde varmt Vejr og rigelig Nedbør. I første Tidøgn var østlige og sydøstlige Vinde, i de to sidste Tidøgn sydlige og sydvestlige Vinde de fremherskende; Vindforholdene var som Regel rolige; dog herskede der den 25. og 30. stormende sydvestlig Kuling paa Øerne. Fra den 1.—26. var Temperaturen næsten hver Dag over Normalen; men særlig varmt var det dog kun den 1.—5., 9., 18. og 23., der havde Dagsmidler, som blev ca. $3-6^{\circ}$ for høje; til Gengæld var de sidste Dage i Maaneden noget for kolde. Hele Maa-

nedens Middeltemperatur blev de fleste Steder mellem 1 og 2° højere end normalt. Vejret var meget ustadigt, især i de to sidste Tidøgn, da der næsten hver Dag faldt Regn over store Omraader af Landet; i første Tidøgn regnede det den 1.—2., 7. og 9.—10. Regnen faldt ofte som stærke Tordenbyger; Torden forekom iøvrigt hver Dag i Maaneden og Uvejrene havde oftest stor Udbredelse over Landet. Nedbøren var ulige fordelt, men var iøvrigt stor i næsten hele Landet; i Jylland faldt der endog mellem 150 og 200 mm paa en Strækning fra Frederikshavn til Brønderslev, i Lemvigegnen og paa en Strækning fra Silkeborg over Grindsted til Varde; paa Øerne havde Egnene omkring Næstved, Faaborg og Assens ca. 150 mm, hvorimod Samsø, Kallundborgegnen og Størstedelen af Falster kun fik 50—60 mm. I Sammenligning med Normalen havde alle de jyske og fynske Amter samt Bornholm ca. 30—65 pCt. for meget; Frederiksborg Amt fik 8 pCt. for lidt, medens de øvrige sjællandske Amter og Maribo Amt fik ca. 10—20 pCt. for meget. Trods det ustadige Vejr blev Solskinstimernes Antal dog ca. 30 pCt. større end normalt.

September 1917 havde meget hyppige vestlige Vinde og temmelig mildt Vejr. Temperaturen var som Regel over Normalen og kun Dagene fra den 2.—5. og den 12.—15. var ca. $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ ° for kolde. Middeltemperaturen for hele Maaneden blev derfor de fleste Steder mellem $\frac{1}{2}$ og $1\frac{1}{2}$ ° højere end normalt. Nattefrost forekom en enkelt Gang — Natten til den 20. — i Dalen ved Birkebæk Plantage, medens alle de øvrige Stationer var frostfri. Nedbøren var ulige fordelt; den var gennemgaaende størst, ca. 75—100 mm, sydfor en Linie fra Thyborøn over Holstebro, Silkeborg og Skanderborg til Horsens og mindst, ca. 30—50 mm, i Vend-

syssel, Egnene omkring Storebælt, den sydlige Del af Lolland og Falster samt den sydlige Halvdel af Bornholm. I Sammenligning med Normalen havde Frederiksborg, Præstø og Odense Amter samt Langeland ca. 10—25 pCt. for meget, medens de øvrige Amter paa Øerne fik tæt ved den normale Nedbør; i Jylland havde Randers Amt den normale Nedbør og Ringkøbing, Aarhus og Vejle Amter ca. 15—30 pCt. for meget, medens Hjørring Amt havde 35 pCt. og de øvrige Amter ca. 5—10 pCt. for lidt. Regnen faldt væsentlig den 1.—3., 12.—14., 17.—23. og 30.; den 2. og 3. var den de fleste Steder ledsaget af Torden. Over hele Landet herskede der Storm fra Retninger omkring Vestnordvest den 14. og 21.; Stormene, der skyldtes lave Lufttryk, som fra Nordsøen bevægede sig i østlig Retning henover Skagerrak og Sydnorge til Sverige og Østersøen, blæste flere Steder med orkanagtig Styrke og anrettede mange Steder stor Skade paa Frugthaverne.

I hosstaaende Tabeller er der i Tabel 1 for hver Maaned i Landbrugsaaet 1916—17 opført Varmeforholdene fra Normalen, saavel for de 5 Grupper, hvori Landet sædvanlig inddeles i klimatisk Henseende, som for hele Landet samt for Bornholm, hvis Temperaturforhold ofte er afvigende fra de øvrige Landsdeles. Tabellen viser, hvad ogsaa tidligere er omtalt, at November og December var milde og Maanederne Januar—April kolde; i Marts var Afvigelsen fra Normalen endog særlig stor. Sommermaanederne var varme, Juni endog meget varm. Efter et ret mildt Efteraar, i hvilket Frost var forholdsvis sjælden, fulgte en streng og langvarig Vinter; denne begyndte temmelig sent — i Begyndelsen af Januar —, men varede til Gengæld praktisk talt til de første Dage i April. Frosten var ikke usædvanlig streng, men i

Tabel 1.

Varmens Afvigelse fra Normalen.

(Celsius.)

	1916	Oktober	November	December	1917	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Alle 12 Måneder
Vestjylland	+0.1	+2.3	+1.2	-2.1	-1.0	-2.7	-1.9	+1.2	+3.1	+0.7	+1.8	+1.2	+1.8	+1.2	+0.3
Østjylland	-0.2	+2.2	+1.2	-1.9	-1.5	-2.9	-2.2	+0.7	+2.2	+0.6	+1.3	+0.9	+1.3	+0.9	0.0
Fyn	-0.4	+1.5	+0.9	-1.1	-2.0	-3.0	-1.8	+0.7	+2.5	+0.8	+1.9	+0.9	+1.9	+0.9	+0.1
Sjælland	-0.3	+1.6	+1.2	-0.8	-2.1	-3.0	-1.8	+0.5	+2.5	+0.6	+1.4	+0.6	+1.4	+0.6	0.0
Lolland-Falster	-0.0	+1.2	+1.4	-0.2	-2.0	-2.7	-1.6	+1.1	+2.7	+0.5	+1.3	+0.6	+1.3	+0.6	+0.2
Danmark	-0.2	+1.8	+1.2	-1.2	-1.7	-2.9	-1.9	+0.8	+2.6	+0.6	+1.5	+0.8	+1.5	+0.8	0.1
Bornholm	-0.2	+1.4	+1.4	-0.2	-1.6	-3.0	-1.5	+0.1	+2.3	+0.5	+1.9	+0.6	+1.9	+0.6	0.1

sjældnen Grad vedholdende; ved Landbohøjskolen var Temperaturen saaledes stadig under Frysepunktet fra den 19. Januar til den 8. Februar og fra den 4.—10. og 21.—23. Marts; ialt forekom der her i Maanederne Januar—Marts 38 Isdage (3: Dage, paa hvilke Temperaturen stadig er under Frysepunktet), medens det normale Antal for dette Tidsrum er 18; Marts havde 11 Isdage, normalt 3. Frosten var gennemgaaende strengest i sidste Tidøgn af Januar og første Tidøgn af Februar; den absolut laveste Temperatur, der blev maalt heri Landet, var $\div 22.5^{\circ}$, aflæst den 6. Februar i den udtørrede Søborg Sø ved Gilleleje.

Den vedholdende Frost bevirkede, at Farvandene blev tillagt med Is, hvorved der beredtes Skibsfarten store Isvanskeligheder.

Efter den langvarige og sene Vinter fulgte et koldt og kortvarigt Foraar, der atter efterfulgtes af en varm og usædvanlig solrig Sommer, i hvilken Temperaturen fra Midten af Maj til den 25. August som Regel var over Normalen og kun paa enkelte, spredte Dage sank ned under denne. De varmeste Maaneder var i Aar Juni og August, der blev henholdsvis $2\frac{1}{2}$ og $1\frac{1}{2}^{\circ}$ for varme; særlig varmt var det mellemste Tidøgn i Juni, i hvilket Temperaturen hver Dag var mellem 4 og 9° over Normalen. Ved Landbohøjskolen forekom der i Sommer ligesom i 1914 34 Sommerdage (3: Dage, paa hvilke Maksimumtemperaturen er naaet op til 25°), medens det normale Antal er 15; 1915 havde kun 6, 1916 7 Sommerdage. Karakteristisk for Temperaturforholdene i Landbrugsaaet 1916—17 var de lange Perioder i Temperaturens Afvigelse fra Normalen; Vinteren og Foraaret udgjorde saaledes en næsten ubrudt Kuldeperiode, Sommeren en næsten sammenhængende Varmeperiode.

Tabel 2.

	Frostdage		Nedbørsdage		Taagedage		Fugtigheds- grad i pCt.		Skydække (0—10)	
	1916—17	Normal	1916—17	Normal	1916—17	Normal	1916—17	Normal	1916—17	Normal
Oktober 1916	5	3	19	17	2	6	84	86	7.1	6.5
November	6	10	17	14	4	9	86	89	7.7	7.1
December	13	18	17	15	6	11	89	91	9.0	7.6
Januar 1917	27	22	11	13	5	13	87	91	7.9	7.2
Februar	25	21	5	12	7	11	87	90	6.0	7.0
Marts	27	19	16	13	7	11	87	87	7.5	6.3
April	13	7	15	11	4	7	82	80	5.7	5.7
Maj	2	1	4	11	4	4	68	75	3.5	5.1
Juni	»	»	9	10	1	-3	69	75	4.3	4.9
Juli	»	»	8	13	1	3	74	77	5.3	5.5
August	»	»	19	15	1	3	79	80	5.9	5.5
September	»	»	14	14	1	4	82	84	5.8	5.3
Alle 12 Maaneder	118	101	154	158	43	85	81	84	6.3	6.1

Tabel 2 indeholder Antallet af Dage med Frost, med Nedbør og med Taage samt Luftens Fugtighedsgrad og Skydækket for hele Landet som Gennemsnit af Observationer fra ca. 30 Stationer, saavel i Landbrugsaaet 1916—17 som Normalen for 32 Aar (1874—1905). Tabellen viser, at Frostdagenes Antal var lille i November og December og stort i Maanederne Januar—April; sidstnævnte 4 Maaneder, der tilsammen normalt skal have 69 Frostdage, fik i Aar tilsammen 92, hvilket er det største Antal siden 1888, da der i samme Tidsrum forekom 97 Frostdage; for Aprils Vedkommende er 13 Frostdage ligeledes en Sjældenhed, der ikke er indtruffet siden 1888, da denne Maaned endog havde 17 Frostdage. Nedbørsdagens Antal var i Aar stort i April og August, lille i Juli og meget lille i Februar og Maj. Tidsrummet Maj—Juli inkl., der normalt skal have 34 Nedbørsdage, havde i Aar kun 21, hvilket er det mindste Antal i de sidste 44 Aar; det hidtil mindste Antal var 24 i 1889 og 1904. Taage forekom i alle Maaneder betydelig sjældnere end normalt, saa at hele Landbrugsaaet kun havde Halvdelen af det normale Antal Taagedage. Luftens Fugtighedsgrad var lille i Maj og Juni. Skydækket var meget stort i December og meget lille i Maj.

Tabel 3 viser Nedbørens Mængde i Millimeter for hvert Amt o. s. v. Landbrugsaaet fik, naar hele Landet tages under ét, 3 pCt. mere Nedbør end normalt. Af de enkelte Landsdele havde de jyske og fynske Amter ca. 5 pCt. for meget, naar undtages Randers og Aarhus Amter, der fik 10 pCt. for meget, samt Ribe og Hjørring Amter, hvor Nedbøren var normal. I Maribo og Præstø Amter var Nedbøren ligeledes normal, medens den i de øvrige sjællandske Amter og paa Bornholm var fra 2 til 8 pCt. for lille. I de enkelte Maaneder var der, som tidligere omtalt, ofte store Afvigelser fra Normalen; Nedbøren var saa-

Tabel 3.

Nedbør.

(Millimeter.)

	1916 Oktober	November	December	1917 Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Alle 12 Maaneder	
Hjørring . . Amt	103	66	62	25	3	20	27	5	65	49	136	40	601	
Thisted »	90	82	84	52	12	77	27	7	54	42	124	62	713	
Ringkøbing . »	101	73	69	45	15	56	33	11	57	38	133	86	717	
Ribe »	101	76	76	46	11	40	35	13	55	47	145	78	723	
Viborg Amt	99	62	63	40	5	56	33	7	65	37	116	58	641	
Aalborg »	97	66	64	36	8	65	30	6	66	32	117	50	637	
Randers »	86	66	79	41	10	57	40	5	57	67	106	54	668	
Aarhus »	99	70	76	47	10	55	38	8	49	47	135	78	712	
Vejle »	103	82	87	48	12	52	40	9	57	40	120	80	730	
Samsø	76	72	77	49	5	38	35	4	62	63	58	54	593	
Odense Amt	77	61	89	43	7	45	37	12	48	49	109	61	638	
Svendborg . . »	82	66	99	46	9	61	36	18	39	54	118	62	690	
Langeland	72	50	99	46	4	62	34	12	24	48	107	65	623	
Holbæk Amt	67	51	86	34	6	38	25	9	27	43	77	52	515	
Sorø »	59	51	88	36	3	45	31	9	21	45	81	54	523	
Frederiksborg»	82	58	80	36	6	34	34	16	23	43	70	61	543	
Københavns »	72	58	85	40	8	39	37	10	19	43	78	51	540	
Præstø »	76	56	93	38	6	48	41	10	22	39	83	64	576	
Maribo Amt	83	59	99	48	4	56	39	11	27	38	78	56	598	
Vestjylland	99	74	73	42	10	48	31	9	58	44	135	67	690	
Østjylland	97	69	74	42	9	57	36	7	59	45	119	64	678	
Fyn	77	62	91	46	6	52	36	12	43	54	98	61	638	
Sjælland	71	55	86	37	6	41	34	11	22	43	78	56	540	
Lolland-Falster .	83	56	99	48	4	56	39	11	27	38	78	56	595	
Danmark	1916—17	85	63	85	43	7	51	35	10	42	45	102	61	629
	Norm. (32Aar)	75	50	47	40	32	39	34	41	46	67	79	59	609
	Afv. i pCt. . . .	+13	+26	+81	+8	-78	+31	+3	-76	-9	-33	+29	+3	+3
Bornholm	84	39	72	35	10	46	31	7	7	34	83	55	503	

Tabel 4.

Nedbør.

(Millimeter.)

	Fra $\frac{16}{4}$ — $\frac{30}{4}$						Fra $\frac{16}{4}$ — $\frac{15}{7}$			April—Septb. inkl.		
	Fra $\frac{16}{4}$ — $\frac{30}{4}$ 1917	Fra $\frac{1}{5}$ — $\frac{15}{5}$ 1917	Fra $\frac{16}{5}$ — $\frac{31}{5}$ 1917	Fra $\frac{1}{6}$ — $\frac{15}{6}$ 1917	Fra $\frac{16}{6}$ — $\frac{30}{6}$ 1917	Fra $\frac{1}{7}$ — $\frac{15}{7}$ 1917	1917	Normal	Afvigelse i pCt.	1917	Normal	Afvigelse i pCt.
	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm	mm
Hjørring .. Amt	9	4	1	12	53	0	79	135	-41	322	330	-2
Thisted..... »	7	5	1	8	46	1	68	139	-51	316	350	-10
Ringkøbing . »	9	9	2	8	49	0	77	143	-46	358	361	-1
Ribe »	13	9	3	5	50	0	80	150	-47	373	383	-3
Viborg Amt	10	7	1	4	60	0	82	145	-43	316	341	-7
Aalborg »	9	6	0	7	60	0	82	135	-39	301	321	-6
Randers »	14	5	1	7	49	0	76	140	-46	329	328	0
Aarhus »	16	7	1	3	46	1	74	150	-51	355	352	+1
Vejle..... »	12	7	2	4	53	1	79	150	-47	346	364	-5
Samsø.....	13	3	1	7	55	1	80	120	-33	276	284	-3
Odense Amt	9	10	2	4	44	0	69	133	-48	316	318	-1
Svendborg .. »	10	11	6	3	36	0	66	143	-54	327	337	-3
Langeland	14	9	3	3	21	1	51	128	-60	290	295	-2
Holbæk.... Amt	10	8	1	7	20	0	46	120	-62	233	291	-20
Sorø »	12	8	0	7	15	0	42	130	-68	241	303	-20
Frederiksborg »	12	14	3	9	15	1	54	132	-60	247	316	-22
Københavns. »	14	9	1	6	13	0	43	135	-68	238	311	-23
Præstø »	18	8	2	4	18	1	51	130	-61	259	306	-15
Maribo Amt	15	8	3	5	22	1	54	138	-61	249	315	-21
Bornholm	7	2	4	4	3	1	21	115	-82	217	275	-21

ledes stor i Oktober, November, Marts og August og meget stor i December, hvorimod den var lille i Juli og usædvanlig lille i Februar og Maj. Tidsrummene fra Midten af April til lidt over Midten af Juni samt første Halvdel af Juli var, som hos-

staaende Tabel 4 viser, i sjældnen Grad regnfattige; i sidste Halvdel af Juni fik de jyske og fynske Amter mellem 35 og 60 mm Regn, medens de sjællandske Amter og Lolland-Falster kun fik ca. 15—20 mm. I hele Tidsrummet fra 16. April til 15. Juli havde de jyske og fynske Amter ca. 65—80 mm, hvilket er ca. 40—50 pCt. mindre end normalt; de sjællandske Amter og Lolland-Falster havde i samme Tidsrum kun ca. 45—55 mm eller 30—40 pCt. af den normale Nedbør. Paa Bornholm udeblev Regnen ogsaa i sidste Halvdel af Juni, saa at Øen fra Midten af April til Midten af Juli kun fik en yderst ringe Nedbør — 21 mm eller ca. 18 pCt. af Normalen. — I sidste Halvdel af Juli faldt der gennemgaaende 35—50 mm Regn i hele Landet; herefter fulgte saa en nedbørsrig August og en September, hvis Nedbør de fleste

Tabel 5. Vindhypighed for hele Landet. (Procent.)

	N.	NØ.	Ø.	SØ.	S.	SV.	V.	NV.	Stille
Oktober 1916	4	8	7	19	11	19	20	10	2
November —	3	8	12	14	18	28	12	4	1
December —	3	8	17	26	19	12	7	5	3
Januar 1917	9	28	28	11	6	6	5	4	3
Februar —	8	5	5	16	12	16	19	13	6
Marts —	6	12	24	13	8	16	12	6	3
April —	14	4	3	8	14	16	15	23	3
Maj —	7	8	20	19	6	8	13	13	6
Juni —	7	7	12	19	14	15	13	6	7
Juli —	11	8	9	9	5	12	21	21	4
August —	2	7	13	18	16	22	14	3	5
September —	1	»	2	6	7	27	35	20	2
Alle 12 Maaneder	6	9	13	15	11	16	15	11	4
Normal (32 Aar)	6	9	11	12	10	16	19	13	4

Tabel 6. Antal Timer med Solskin.

	Tylstrup	Bovbjerg	Aarslev (Fyn)	Lyngby	København	Tystofte	Næsgaard (Falster)	Solvang (Bornholm)
Oktober 1916	83	64	77	99	92	103	93	98
November —	48	49	49	53	41	62	54	34
December —	3	8	6	5	1	8	4	11
Januar 1917	55	47	31	47	41	38	32	22
Februar —	118	81	87	95	100	96	83	96
Marts —	70	76	69	92	85	78	76	59
April —	214	191	177	182	171	211	176	153
Maj —	355	272	328	365	333	364	363	326
Juni —	272	261	312	349	322	339	348	370
Juli —	323	256	239	311	270	279	272	277
August —	209	204	201	233	211	230	232	—
September —	164	112	137	158	160	154	171	172
Alle 12 Maaneder	1914	1621	1713	1989	1827	1962	1904	—
Normal for Aaret	—	1321	1386	—	1386	—	—	—
April—September inkl.(1917)	1537	1296	1394	1598	1467	1577	1562	—
Normal (April—Septbr.) ..	—	1057	1117	—	1137	—	—	—

Steder var noget over Normalen, hvilket tilsammen bevirkede, at den samlede Regnmængde for hele Tidsrummet April—Septbr. inkl. i Størstedelen af Jylland og Fyn kun blev nogle faa pCt. for lille; paa Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm var Nedbøren i dette Tidsrum derimod omkring 20 pCt. mindre end normalt.

Tabel 5 angiver Vindhypigheden i Procent i de enkelte Maaneder og hele Landbrugsaaet; dette fik et Overskud paa 5 pCt. af østlige og sydøstlige Vinde og et tilsvarende Underskud af vestlige og nordvestlige

Vinde. I December, Januar, Marts og Maanederne fra Maj til August forekom Vinde fra Retninger omkring Øst betydelig hyppigere og Vinde fra vestlige Retninger betydelig sjældnere end normalt, medens det modsatte var Tilfældet i April og September.

Tabel 6 indeholder Solskinstimernes Antal for hver Maaned og hele Landbrugsaaet fra 8 Stationer, endvidere det samlede Antal Solskinstimer i Tidsrummet April—Septbr. inkl. tillige med den tilsvarende 15-aarige Normal for Stationerne Bovbjerg, Aarslev og København. Naar undtages December, der var meget solfattig, og Marts og September, der omtrent havde det normale Solskin, var Solskinstimernes Antal i alle Maaneder betydelig over det normale. Landbrugsaaet blev derved det solrigeste af de sidste 15 Aar, idet Normalen blev overskredet med 26 pCt., og det samme var Tilfældet med Tidsrummet April—Septbr. Maanederne fra Maj til August havde henholdsvis 98, 77, 40 og 46 flere Solskinstimer end normalt.